

Kozma Balázs:

KEZDETI LÉPÉSEK

1.1 A mi hobbink...

„A repülés az emberiség egyik legősibb álma” – tartja az egyik ismert közhely. Manapság a repülés egyre szélesebb körű elterjedésével bármely szerencsés halandó már forintokért is ülhet nagy utas-szállító repülőgépen, repülhet országok és kultúrák között szabadon. A légi közlekedés „elhétköznapiasodása” és a komputer-technika fejlődése szinte mágnesként gyűjtötte maga köré azokat a lelkes fiatalokat és időseket, akik valamilyen okból kifolyólag még vagy már nem lehetnek hivatásos légijármű-vezetők.

Én is egy ilyen hobbi vagy hivatás mellett döntöttem akkor, mikor valamiféle otthoni szórakozást kerestem magamnak a televízió bámulása helyett. Sokáig csak laikusként figyelhettem a repülőök mozgását a kék égen, miután azonban rátaláltam erre az egyre növekvő, ma már csak Magyarországon több ezer tagot számláló szimulátoros közösségre, rögtön elragadott a varázsa.

Az internet segítségével a virtual-aviatorok egy csoportja ma már az egyik legnagyobb, nemzetközi szinten szakmailag a legjobban elismert repülő hálózaton, a VATSIM hálózatán repül. Akiket érdekel a repülés csínja-bínja, vagy a professzionális, jól képzett légiforgalmi irányítás, egyszóval a **VALÓSÁGHŰ REPÜLÉS**, azoknak köztünk a helye.

„A repülés mindenkié” – mostmár a Tiéd is! Ha kedved és időd engedi, bármikor kényelmesen elhelyezkedve az otthoni karosszékben felszállhatsz a világ bármely pontjáról és kipróbálhatod magad a legkülönbözőbb szituációkban. A helyi légiforgalmi irányítók, akik természetesen az adott országból kapcsolódtak fel a hálózatra, irányítják a bel-, és külföldi légiforgalmat, melyeket szintén a legkülönbözőbb nemzetiségű pilóták alkotnak.

Valóságghű időjárás, valóságghű légiforgalmi irányítás, valóságghű repülés – ez jár azoknak, akik sok erőfeszítés árán ugyan, de kitanulják az online repülés apró részleteit, megtanulnak angolul kommunikálni, megtanulnak **REPÜLNI**.

Bárki, aki elég kedvet, energiát és tudásvágyat érez magában ahhoz, hogy kipróbálja egy igazi pilóta feladatait, biztonságosan kézbesítse az utasokat, árukat és magát a gépet a célrepülőtérré, bátran álljon közénk, és próbálja ki, tanulja meg a repülést! Mindannyian így kezdtük: most Rajtad a sor, hogy az égen is kipróbálhasd Magad!

1.2 VATSIM – a Te helyed!

A virtuális repülés csúcspontjaként emlegetett VATSIM-en mi valóban a legéletszagúbb repülésre törekszünk, de ez – akár kezdő, akár haladó szimulátoros vagy – nem azt jelenti, hogy ide csak igazi pilóták csatlakoznak, akik a repülés bonyolult világát alfától omegáig ismerik. Tévedés: ide bárki, bármikor felcsatlakozhat, nézelődhet vagy repülhet, dolgozhat egy Budapest-New York útvonalon vagy egy kis Cessnában szórakozhat az Alpok havas csúcsai között.

Azok számára, akik minél profibban kívánják ezt az egészet tenni, különböző szervezetekbe léphetnek be, melyek a virtuális pilótákat és légiforgalmi irányítókat tömörítik. Szinte minden nagyobb nemzetközi légitársaságnak megvan a virtuális megfelelője, Magyarországon ilyen például a Malév vagy a SkyEurope Virtual. A légitársaságok többségében oktatást, rangbeli előremenetelt biztosít a virtuális légitársaságok többsége. Meg kell említenem, hogy ahhoz, hogy a VATSIM-en folytathasd le a repüléseidet, NEM kötelező egy-egy ilyen csapatba belépned, ezek csupán az élményt növelik.

Akik a légiforgalmi irányítás iránt éreznek különösebb ambíciót, a VACC Hungary (röviden: VACCHUN) csapatában találhatják meg helyüket. Ez a szervezet a magyar virtuális légiforgalmi irányítókat tömöríti: a honi légtérben repülő pilótákat ezek a légiforgalmi irányítók irányítják.

1.3 Amire feltétlenül szükséged lesz...

A következő „kellékek” lesznek a későbbi fejezetekben alapvető, általad feltelepített kiegészítőként számon tartva, így meglétük létfontosságú virtuális karriered indulásához.

1. Amely nélkül nem tudsz hozzánk felcsatlakozni:
internet √
2. Amivel többségünk repül:
Microsoft© Flight Simulator 2004 (vagy 2002) √
3. Gépünk irányításához elengedhetetlen:
joystick √
4. Ami a jó kommunikációhoz elengedhetetlen:
headset √
5. És amelyek nélkül bele se kezdj a (virtuális) repülésbe:
elszántság, türelem és kitartás √

Rövidítés / szótár

VATSIM – Virtual Air Traffic Simulation

(virtuális légiforgalmi szimuláció)

MAVA – Malev Hungarian Virtual Airlines

(Malév virtuális légitársaság)

VACCHUN – Virtual Area Control Center Hungary

(magyar virtuális légiforgalmi irányítóközpont)

Segíthetek?

Ha felcsatlakozok az egyik VATSIM szerverre...

...akkor automatikusan felkerülsz az egyik legnagyobb és legnépszerűbb internetes repülésszimulációval foglalkozó hálózatra, melyen nem csak az általad kiválasztott, hanem az összes többi szerveren repülő vagy irányító kolléga megjelenik, mintha mindannyian egy nagy közös szerverre léptetek volna fel.

Pontosan ennyi pénzbe is fog ez nekem kerülni...

... pontosan 0 pénzben fog ez Neked kerülni, ugyanis a hálózat használata, a repülés, a légiforgalmi irányítás egészen pontosan 0 HUF-ba kerül ☺

Link

www.vatsim.net

www.virtualairlines.hu

www.vacchun.hu

1.4 Regisztrálj a VATSIM-re!

Hogy Te is a legélethűbb körülmények között élvezhesd a valódi pilóták feladatát, legelső tennivalóid közé tartozik egy VATSIM regisztráció létrehozása, melyet a hálózat főoldalán tehetsz meg. A folyamat meglehetősen egyszerű: a helyes adatok megadása után emailen keresztül postázzák a szükséges adatokat.

1. Lépünk fel a VATSIM főoldalára: www.vatsim.net és klikkeljünk a bal oldali menüsorban látható **JOIN NOW** feliratra.

2. A balközépen található **YES** gombra kattintva fogadjuk el az általános szabályzatot, ennek rövid kivonata itt található:

- Az adatlap elküldésével igazolom, hogy elmúltam 13 éves.
- Az ívet angol karakterekkel, ékezet nélkül kell kitölteni.
- Miután kitöltöttük és elküldtük a jelentkezési lapot, egy automatikus rendszer küldi ki nekünk azonosítónkat (ID) és jelszavunkat (password) a megadott e-mail címre. Ha az általunk megadott e-mail cím valamilyen okból kifolyólag nem működik (pl. betelt fiók, rossz cím), az adatokat nem lehet újra lekérdezni, valamint nem tudunk többször regisztrálni. Fontos, hogy ha az általunk megadott e-mail cím szolgáltatója SPAM-nek tekinti a VATSIM válaszlevelét, a levél nem fog megérkezni (és valószínűleg automatikusan kitörlődik). A jelentkezési lap kitöltése előtt feltétlenül kapcsoljuk ki a SPAM-szűrő szolgáltatást!
- Nem regisztrálhatunk olyan e-mail címről, amely nem kíván felhasználói hitelesítést (pl. Freemail, Hotmail). Mindig a saját internet-szolgáltatónk által megadott címről regisztráljunk (pl. Chello, T-Online, Enternet). Ha nincs ilyen címünk, saját tapasztalatból javaslom a Prímposta rendszerét.

3. Lefelé görgetve találjuk meg a kitöltendő jelentkezési lapot, melyet a következő szempontok szerint töltsünk ki.

- First name – utóneved (nem pedig családneved!)
- Last name – családneved
- Email adress – e-mail címed
- Confirm email adress – e-mail címed újra
- Age – kor
- Password reminder word – jelszóra emlékeztető szó!!!!
- State or province – lakhelyedül szolgáló város neve
- Country – ország (Magyarország = Hungary)
- Im... – ha kezdő pilóta vagy, az első lehetőséget válaszd ki
- Select your preferred region – válaszd ki Európát

4. A lap kitöltése és ellenőrzése után kattintsunk a **REGISTER ME** gombra, ezután 24 órán belül érkezik a válaszlevél. Ebben találunk egy linket, melyre rákattintva aktiválhatjuk a regisztrációnkat!

Segíthetek?

Ha nem érkezett meg a válaszlevél 24 órán belül...

... akkor valamit rosszul csinálhattál, valahol elakadt a levél. Mivel nincs lehetőség új e-mail címről regisztrálni, próbáld meg teljesen felszabadítani a postafiókodat, hogy megfeleljen az összes, a főrovatban (1.4 fejezet) megtalálható feltételnek, a <http://vatsim.net/cert.html> oldalon pedig a keresztneved és a jelszóra emlékeztető szó megadásával lekérheted a fontosabb információkat. Ha így sem sikerül némi eredményt elérned, regisztrálj egy másik számítógépről, vagy kérj segítséget: <http://vatsim.net/mememail.php>

Link

www.primposta.hu

1.5 Általános szabályok

„Ezen szabályok követése arra szolgál, hogy a hálózat bárkinek lehetséges nyújtson a tanulásra és új barátok szerzésére az egész világon!” – VATSIM –

Ebből kiindulva az alább felsoroltak nem olyan megkötések, melyek korlátozzák, hogy mit tegyünk, de betartásuk nagyban emeli a színvonalat és növeli saját és társaid repülésének élményét! Valamint ne feledjük: a VATSIM elsődleges célja a tanítás, az irányítás és repülés egy virtuális, valóság-hű szimulációjának megteremtése, és végül a legfontosabb, hogy szórakozást nyújtson bárkinek, kipróbálhassa és élvezhesse a munka eme típusát.

- A tagoknak tisztelettudónak és udvariasnak kell lenniük egymással szemben – lehetőleg nem csak a hálózaton töltött idő alatt. Ezt főleg a kezdők miatt fontos betartani.
- Az ID-t és jelszót, melyeket regisztráció után kapunk meg, nem szabad megosztani másokkal, ez visszaélésekhez vezethet.
- A név megadásánál minden esetben (regisztráció, kapcsolódás) a teljes becsületes nevünket írjuk be. Becenevek használatát mellőzzük a hálózaton...
- Ne feledjük, hogy bármikor találkozhatunk egy, a hálózaton kezdő és tapasztalatlan irányítóval vagy pilótával. Velük szemben fokozottan elvárt az udvarias, tisztelettudó és türelmes viselkedés! Ellenkező esetben – ha egy irányító vagy pilóta rendszeresen tiszteletlen társaival szemben – a személy büntetésben részesülhet.
- Egyszerre csak egy VATSIM regisztráció regisztráció fenn.
- Kizárólag regisztrált tagok repülhetnek vagy irányíthatnak.
- Tilos bármilyen vulgáris, sértő vagy illegális üzenetet küldeni az irányítói hangfrekvencián vagy szöveges üzenetben.

A VATSIM szabályzatában is megemlített előírások sorozatos és szándékos megszegése időleges vagy teljes eltiltást vonhat maga után. Ám szerencsére ilyenre még nem volt precedens, és őszintén reméljük, hogy a jövőben sem lesz hazánk bővülő virtuális pilóta-, és légiforgalmi irányítói állományaiban.

A teljes szabályzatot a <http://vatsim.net/library/codeofregs.html> oldalon találjátok meg.

1.6 Repülésre vonatkozó szabályok

Az alább olvasható előírások már nem általánosak, hanem specifikusan a repüléshez kapcsolódnak, így betartásuk – főleg kezdő pilóták számára – elvárt és kötelező.

- Csatlakozás előtt mindig egy állóhelyre vagy kapura állítsuk be gépünket. Futópályán, gurulóúton vagy a levegőben kapcsolódni szigorúan **TILOS!**

- A pilótáknak mindenben eleget kell tenni a légiirányítás elvárásainak és utasításaik szerint kell eljárniuk

- Levegőben közben sose állítsuk meg a szimulációt a **PAUSE** opcióval (P gomb lenyomásával), mert ez nagyban zavarja a légiforgalmi irányítást (főleg nagy forgalomban). Ugyanígy – irányítói beleegyezés nélkül – sose gyorsítsuk fel a szimuláció sebességét még utazómagasságon se.

- Csatlakozás után vagy repülés közben, ha nem állunk légi-forgalmi irányítás alatt (mert még nem csatlakoztunk hozzá, vagy nincs ilyen szolgálat az adott légtérben), folyamatosan ellenőrizzük, hogy nem-e fogjuk keresztezni egy irányító légterét a közeljövőben. Ezt legkönnyebben a Serverinfo segédprogrammal tehetjük meg, illetve azzal a szoftverrel, mellyel a hálózatra csatlakoztunk. Ha egy irányító privát üzenetben utasít bennünket, hogy kapcsolódjunk hozzá („Please contact me on xxx”, ahol az xxx az irányító frekvenciája), tegyük meg minél előbb.

- Pilóta és irányító ne folytasson magánjellegű kommunikációt a használatos hangcsatornán, mivel ez zavarhatja mind a többi, sokszor külföldi pilótát, mind pedig a légiforgalmi irányítást. Ha segítségre lenne szükségünk, vagy valakivel beszélni szeretnénk, a legcélszerűbb chat-ablakot nyitunk az adott személlyel.

- Mikor olyan légtérben tartózkodunk, ahol nincs szolgálatban egy irányító sem, kötelesek vagyunk betekerni és figyelni a **UNICOM** frekvenciát (122.800 MHz). Ezt a csatornát használja minden „szabadon” repülő pilóta, hogy szöveges üzenet formájában megosszák egymással pozíciójukat és szándékaikat.

- Kényszerhelyzet szimulálása ugyan engedélyezett a hálózaton, azonban ha az irányító utasít ennek berekesztésére (pl. nagy forgalom esetén), akkor kötelességünk vagy megszüntetni a kényszerhelyzetet, vagy lecsatlakozni a hálózatról. Gépeltérítés szimulációja (a 7700 transzponder kóddal) **TILOS** a hálózaton.